

Izsoļu rīkošanas secība

Vai piekrītat, ka izsoles tiek rīkots šādā secībā (lūdzu atzīmēt ar Jā vai Nē):

- 2020./2021. gada krātuves cikla divu gadu grupētās jaudas produkta izsole
- Izsole par aktīvās dabasgāzes daudzuma uzglabāšanu un pieejamības nodrošināšanu krātuvē 2020. – 2021. gadā

Do you agree that the auctions will take place in the following order (please tick Yes or No):

- The two-year bundled unit capacity product auction
- The auction of the Active natural gas availability in the storage 2020 – 2021

	Jā/Yes
Tirgus dalībnieks 1	Jā/Yes
AS "Latvenergo"	Jā/Yes
Eesti Gaas	Jā/Yes
Tirgus dalībnieks 2	Nē/No

Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumu projekts

NPK	APSPRIEŠANAI NODOTĀ PROJEKTA REDAKCIJA	IESNIEDZĒJS	KOMENTĀRI	PRIEKŠLIKUMI	CONEXUS BALTIC GRID VIEDOKLIS
4	Sistēmas operatoram, lai nodrošinātu efektīvu un drošu uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanu, ir tiesības pieprasīt un saņemt no sistēmas lietotājiem informāciju, kas sistēmas operatoram nepieciešama šajos noteikumos noteikto darbību veikšanai.	Tirgus dalībnieks 1	Punktam ir noteikts parak plašs tverums. Šada redakcija tas dod iespēju pieprasīt nenoteiktu informāciju apjomu, nenodrošinot, ka pret visiem lietotājiem tiek iestādīta vienāda attieksme.	Lūdzam precizēt- tieši kādu informāciju, kādos termiņos u.c.	Sistēmas operatoram normatīvajos aktos ir noteikts pienākums plānveidīgi attīstīt savu darbību un piedalīties koordinētas un efektīvas energoapgādes plānošanā, nodrošināšanā un attīstīšanā. Sabiedriskā pakalpojuma sniegšana ir nesaražājami saistīta ar vienlīdzīgas un atklātas piekļuves sistēmai nodrošināšanu, sniedzot dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumus. Līdz ar to, arī informācijas pieprasīšanas sistēmas lietotājiem gadījumā, sistēmas operatoram ir pienākums ievērot minētos tiesību pamatprincipus.
7	Sistēmas operators savā tīmekļvietnē katru gadu ne vēlāk kā 15 dienas pēc iesūknēšanas sezonas beigām publicē prognozi par nākamajā krātuves ciklā krātuvē tehniski maksimāli uzglabājamo dabasgāzes daudzumu.	Tirgus dalībnieks 1	Šādas, pietiekami svarīgas informācijas publikāciju tīmekļvietnē jāpapildina ar e-pasta paziņojumiem krātuves lietotājiem.	Lūdzam papildināt.	Nemts vērā.
8	Sistēmas operators katru gadu ne vēlāk kā 15 dienas pēc iepriekšējās izņemšanas sezonas beigām publicē savā tīmekļvietnē precizētu attiecīgajā krātuves ciklā krātuvē maksimāli uzglabājamo dabasgāzes daudzumu.	Tirgus dalībnieks 1 EESTI GAAS	Šādas, pietiekami svarīgas informācijas publikāciju tīmekļvietnē jāpapildina e-pasta paziņojumiem krātuves lietotājiem. We understand from this clause that maximum storage capacity may be determined 15 days after the beginning of injection cycle (for example on 15th of May). We see a contradiction here with storage capacity put on offer already in February. What happens, if the capacities do not match?	Šādas, pietiekami svarīgas informācijas publikāciju tīmekļvietnē jāpapildina e-pasta paziņojumiem krātuves lietotājiem. Lūdzam papildināt. Determine the upcoming storage season maximum capacity when the sales of the capacity starts (ie in February). If you are concerned that you do not know the volume of the gas to be transferred to the next season, you should make the inventory transfer product for transfer only, so that market participant must obtain both ITP and capacity for next season. In that case the capacity that is put for sale is much less dependent on the amount of gas transferred from one season to the next season.	Nemts vērā. Will be taken into account. Principle of determining bookable capacity to be amended.
11	Sistēmas operators katru gadu līdz 15. februārim savā tīmekļvietnē publicē prognozi par nākamās dabasgāzes iesūknēšanas sezonas un nākamās izņemšanas sezonas sākuma datumu. Ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms attiecīgā krātuves cikla iesūknēšanas sezonas beigu datuma sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē attiecīgā krātuves cikla iesūknēšanas sezonas beigu datumu un atsevišķi attiecīgā krātuves cikla izņemšanas sezonas sākuma datumu. Ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms attiecīgā krātuves cikla izņemšanas sezonas beigām sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē attiecīgā krātuves cikla izņemšanas sezonas sākuma datumu un atsevišķi attiecīgā krātuves cikla izņemšanas sezonas beigu datumu. Izņemšanas sezona beidzas ne ātrāk kā attiecīgā gada 15. aprīlī.	Tirgus dalībnieks 1 Tirgus dalībnieks 1 Tirgus dalībnieks 1 EESTI GAAS	Ja krātuves izņemšanas sezona beidzas ne ātrāk kā attiecīgā gada 15. aprīlī, nav skaidrs, vai un kā tas ietekmēs norēķinus parrezervētajām krātuves jaudām, piemēram, vai kopējā izmaksu sadalījumā tiks iekļauta puse no aprīļa mēneša? Šāds secinājums izriet no "Dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma līguma" projekta 3.4. punkta. Attiecībā uz jebkādiem sistēmas operatora paziņojumiem, lai nodrošinātu precīzu operatora pienākuma atspoguļojumu, lūdzam precizēt, ka sistēmas operatoram ir pienākums informāciju "paziņot" nevis "publicēt", tālāk tekstā precizējot paziņošanas veidu ("publicējot" savā tīmekļvietnē ...). Trešajā teikumā kļūdaini norādīts paziņojuma saturs. We understand that Conexus may one month before the injection or withdrawal season end change the respective end dates. Gas traders are making their gas delivery plans far earlier than 30 days ahead, so changing those dates may significantly interfere the plans and bring significant losses to the traders.	Lūdzam precizēt. Lūdzam atbilstoši precizēt otro un trešo teikumu šajā punktā, kā arī ievērot šo normatīvo aktu sagatavošanas principu, precizējot gan šī, gan pārējo saistīto projektu tekstu. Lūdzam precizēt uz "... Izņemšanas sezonas beigu datumu un atsevišķi nākamā krātuves cikla iesūknēšanas sezonas sākuma datumu." Previously communicated dates may be changed if there is a consensus among the traders for doing so.	Krātuves cikla noteiktie sākumu un beigu datumi neietekmēs norēķinu termiņus, kas ietverti uzglabāšanas pakalpojuma līguma norēķinu daļā. Sistēmas operatoram Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1227/2011 (2011. gada 25. oktobris) par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (REMIT) noteiktais paredz sistēmas operatora pienākumu regulāri tirgus dalībnieku informēšanai. Līdz ar to, konkrētā punkta redakcija neietekmēs augstāka juridiskā spēka normatīvajā aktā ietvertu iekšējās informācijas (REMIT 4.panta 1.punkts) publicēšanas un izpaušanas pienākuma ievērošanu. Nemts vērā. Not taken into account. Procedure of trader consensus would lead to exploiting of not agreeing on consensus and could lead to cases when no season change would be possible even when technically and operationally needed.
12.3	Lai nodrošinātu sistēmas lietotājiem krātuves jaudas rezervēšanu, sistēmas operators piedāvā sistēmas lietotājiem šādu pazīmju jaudas produktus, kas saskaņoti ar regulatoru, un publicēti sistēmas operatora tīmekļvietnē: 12.1. ilgtermiņa jaudas produktu un īstermiņa jaudas produktu; 12.2. konstantās jaudas produktu un atslēdzamās jaudas produktu; 12.3. saistītus un nesaistītus iesūknēšanas un izsūknēšanas jaudas produktus.	LATVENERGO	Šādu produktu veidu nav nevienā citā no sabiedriskajā apspriešanā piedāvātās pakotnes dokumentiem	12.punktā būtu definējami visi piedāvātie produktu veidi, piemēram, "krājumu pārceļšanas produkts" (19.p.), "rezervētās jaudas prioritātes produkts" (53.p.)	Daļēji nemts vērā. Jaudas produktu izmantošanas kārtība izstrādāta, kā pielikums Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem un precizēts attiecīgā Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumu 12.punkts. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu definē tos uzglabāšanas pakalpojuma veidus, kurus sistēmas operatoram ir pienākums piedāvāt un sniegt sistēmas lietotājiem.

13	Krātuves jaudas rezervēšanai sistēmas lietotājs jaudas produktu rezervē: 13.1. iesniedzot sistēmas operatoram pieteikumu atbilstoši sistēmas operatora tīmekļvietnē publicētajai pieteikuma formai par jaudas produktu, kura aprakstā norādīts rezervēšanas veids "ar pieteikumu operatoram" vai 13.2. krātuves jaudas izsolē, kura aprakstā norādīts rezervēšanas veids ar izsoles procedūru.	EESTI GAAS	As long as the capacity cannot be booked in a real-time online system, but instead is booked by an application over the email, the "first come - first serve" principle needs to be modified. Currently the procedure is not transparent and trustworthy.	Daily "settlement" of capacity applications. If the free capacity was not exhausted during the day, all the applications on that day will be allocated in full. If the free capacity was exhausted during the day, all the applications get allocated pro rata. Once there is a real-time online system in place for applications, there is no need for such "daily settlement" any more.	Not taken into account. Implementing "pro rata" principle, would mean longer time periods when capacity can be allocated, because in theory any day can be day when capacity is exhausted, this would mean delayed approval, since Conexus would need to wait every full day for all possible bookings to allocate remaining capacity. Transparency improvement is questionable, since while receiving capacity bookings during the day, the capacity cannot be considered allocated and therefore exhausted, which means that any party applying on day when capacity might be exhausted, would not know, that the capacity will be exhausted and only portion might be allocated.
14-15		EESTI ENERGIA	Paragraphs 14 and 15 describe the cases only when the system operator confirms the capacity product applications from the system user. But there is no deadline set for the system operator to reject the capacity product application for the system user (like it happened in July 2019). Such deadline should be set as well. Additionally please specify whether deadline "within a period of one day" means 24 calendar hours or 1 business day (there are few Saturdays that are business days in Latvia. Do they count in this deadline?)?		Taken into account. Rejection deadline implemented. Any day which is business day counts as day for deadline if deadline determination is done by business days.
15	Ja krātuves jaudas rezervēšana tiek veikta saskaņā ar šo noteikumu 13.2. apakšpunktu, sistēmas operators elektroniski informē sistēmas lietotāju par jaudas produkta piešķiršanu, trīs dienu laikā pēc izsoles procedūras noslēguma nosūtīt sistēmas lietotājam attiecīgu paziņojumu.	EESTI ENERGIA	It looks like instead of reference to sub-clause 14.2 there should be a reference to sub-clause 13.2		Taken into account.
18	Sistēmas lietotājs katru gadu sistēmas operatora noteiktajā termiņā iesniedz: 18.1. dabasgāzes daudzuma iesūkšanās grafiku, kurā norāda katrā iesūkšanās sezonas gāzes mēnesī prognozēto iesūkņamās dabasgāzes daudzumu – vidējo minimālo un maksimālo dabasgāzes iesūkņamās daudzumu vienā gāzes dienā D; 18.2. dabasgāzes daudzuma izņemšanas grafiku, kurā norāda katrā izņemšanas sezonas gāzes mēnesī prognozēto izņemamās dabasgāzes daudzumu – vidējo minimālo un maksimālo dabasgāzes izņemšanas daudzumu vienā gāzes dienā D.	Tirgus dalībnieks 1	Nav skaidrs, kāds ir "operatora noteiktais termiņš"?	Lūdzam precizēt termiņu.	Ņemts vērā.
		Tirgus dalībnieks 1	Šajā punktā iesniegtajām prognozēm būtu jābūt nesaisītiem, turklāt, jānorāda tikai minimālā un maksimālā dienas iesūkņamās jauda.	Lūdzam precizēt.	Nav ņemts vērā. Sistēmas operatoram plānojot savu darbību ilgtermiņā ir nepieciešamas sistēmas lietotāju prognozes ilgākam laika periodam nākotnē, nekā to nodrošina saskaņā ar pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem iesniegtās nominācijas. Enerģētikas likuma 14.panta otrā daļa uzliek par pienākumu energoapgādes komersantiem nodrošināt tādas nepieciešamās informācijas apmaiņu, ievērojot komercnoslēpumu aizsardzību, kas garantē savstarpēji saistītu sistēmu drošu un efektīvu darbību. Turklāt Enerģētikas likuma 15.panta piektā daļa paredz sistēmas operatora tiesības pieprasīt no sistēmas lietotājiem vai pretendentiem sistēmas lietošanas noteikumu izstrādei nepieciešamo informāciju.
		LATVENERGO	Nav saprotams šīs normas juridiskais svars - vai tas ir kaut kādā veidā saistošs grafiks vai indikatīvs?	Svītrot 18.puntu ar apakšpunktiem	Nav ņemts vērā. Sistēmas operatoram plānojot savu darbību ilgtermiņā ir nepieciešamas sistēmas lietotāju prognozes ilgākam laika periodam nākotnē, nekā to nodrošina saskaņā ar pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem iesniegtās nominācijas. Enerģētikas likuma 14.panta otrā daļa uzliek par pienākumu energoapgādes komersantiem nodrošināt tādas nepieciešamās informācijas apmaiņu, ievērojot komercnoslēpumu aizsardzību, kas garantē savstarpēji saistītu sistēmu drošu un efektīvu darbību. Turklāt Enerģētikas likuma 15.panta piektā daļa paredz sistēmas operatora tiesības pieprasīt no sistēmas lietotājiem vai pretendentiem sistēmas lietošanas noteikumu izstrādei nepieciešamo informāciju. Vienlaikus visiem tirgus dalībniekiem ir saistošas REMIT prasības, kas paredz vienlīdzīgas prasības enerģijas vairogturības integritātes un pārredzamības veicināšanai.
19	Ja sistēmas lietotājam izņemšanas sezonas beigās ir krājumi, kas tiek uzglabāti jaudas produkta ietvaros, kurš neparedz krājumu pāreju uz nākamo krātuves ciklu, tiek uzskatīts, ka lietotājs ir rezervējis jaudas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar piemērojamo krājumu pārceļšanas produkta tarifu.	Tirgus dalībnieks 1	Ne vienam no lietotājiem nav iespējams precīzi prognozēt krājumu atlikumu sezonas beigās, jo to ietekmē gan dabasgāzes patēriņš ziemas sezonā, gan citi blakus apstākļi. Šāda norma, kad viss apjoms automātiski pāriet dārgākajā - krājumu pārceļšanas produktā, ir ierobežojoša.	Tāpat kā spēkā esošajos noteikumos, lietotājiem ir zināmai elastībai, lai bez paaugstinātās maksas pārnestu krājumus uz nākamo sezonu, piemēram, 5% apmērā. Visam apjomam, kas pārsniedz 5%, būtu piemērojams krājumu pārceļšanas produkts. Lūdzam precizēt.	Nav ņemts vērā.
		Tirgus dalībnieks 1	Vai pēc esošā normatīvā regulējuma sistēmas operatoram pastāv iespēja ieviest jaunu produktu? Ikvienam tirgotājam ar šā brīža apstiprināto tarifu piemērošanas trīs gadu ciklu un ciklā apstiprinātajiem produktiem, veidojot savu tirdzniecības stratēģiju.	Iebilstam pret šādu pieeju un lūdzam atbilstoši grozīt šo punktu un visu projekta tekstu, ievērojot šī brīža apstiprināto tarifu piemērošanas trīs gadu ciklu.	Sistēmas operatoram ir saistošas tiesību normas par maksimāli efektīvu krātuves jaudas izmantošanas veicināšanu (Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2017.gada 16.marta lēmuma Nr.1/7 "Dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" 35.punkts), samazinot izņemšanas sezonas beigās krātuvē uzglabātās dabasgāzes daudzumu līdz pieļaujamiem tehniskiem parametriem. Turklāt šis jaudas produkts pēc būtības saistīts arī ar pasākumiem jaudas slēptas uzkrāšanas novēršanai. Jaudas produkta ieviešana paredzēta nākamajā krātuves ciklā.
		Tirgus dalībnieks 2	Suggestion to describe responsibilities of the parties in case storage product is transferred from one storage user to another during the season and buyer of such storage product does not withdraw the volumes from the storage by end of the withdrawal season.	Any such obligations shall be responsibility of the new owner of the storage product, to whom such product was transferred.	Taken into account. The responsibility is attributable to the system user possessing the relevant product.
		LATVENERGO	"krājuma pārceļšanas produkts" un tā tarifa noteikšanas process dokumentā nekur nav noteikts, piemēram, 12p.	Nepieciešams definēt produktu un tā tarifa noteikšanas kārtību	Daļēji ņemts vērā. Krājumu pārceļšanas produkta tarifs piemērojams atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas lēmumam par dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu piemērošanas kārtību, ievērojot, ka sistēmas lietošanas noteikumu izstrāde un apstiprināšana (Enerģētikas likuma 15.panta septītā daļa) un tarifu noteikšana (Enerģētikas likuma 15.panta pirmā prim daļa) ir atsevišķi, bet savstarpēji neizslēdzoši procesi.
20	Lai nodrošinātu sistēmas lietotājiem krātuves jaudas rezervēšanu, sistēmas operators var piemērot krātuves jaudas izsoles procedūru, ja ir saņemta regulatora atļauja pašam noteikt tarifus, piemērojot izsoles procedūru. Sistēmas operators izsoles nolikumu, kas saskaņots ar regulatoru, publicē savā tīmekļvietnē	Tirgus dalībnieks 1	Šāda izsole nav paredzēta spēkā esošajā regulējumā, kas tika apstiprināts uz trīs gadiem, ar ko rēķinās tirgus dalībnieki (tiesiskā pašātvība). Šādas izsoles ieviešana rada papildus izmaksas lietotājiem, ko neparedz esošais regulējums.	Lūdzam projektu atbilstoši grozīt.	Nav ņemts vērā. Šādu krātuves jaudas izsoles mehānismu sistēmas operators ir tiesīgs piedāvāt, ja ir saņemta regulatora atļauja pašam noteikt tarifus, piemērojot izsoles procedūru. Ja sistēmas operators nosaka tarifus, piemērojot izsoles procedūru, tad izsoles rezultātā noteiktos tarifus piemēro konkrētam dabasgāzes krātuves jaudas rezervēšanas apjomam un tos piemēro līdz kārtējā dabasgāzes krātuves cikla beigām. Izsoles rezultātā noteiktie tarifi neatceļ spēkā esošos tarifus, ja vien Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nepieņem citādu lēmumu.
26	Sistēmas operators izvērtē saņemtos tirdzniecības paziņojumus saskaņā ar šo noteikumu 22. punktā noteikto grafiku, ievērojot tirdzniecības paziņojumu saņemšanas secību un ierobežojot atslēdzamās jaudas produktus un apstiprinot jaudas produktus ar prioritāti	Tirgus dalībnieks 2	Having no tariff for injection into IUGS and no penalty for underutilization of capacities, system users might initially nominate higher injection volumes and renomininate to substantially lower volumes close to the injection day at no cost. This would reduce the competition and utilization rate of storage itself by creating illusionary high injection rates.	Introduce downward injection renomination penalty (when nomination are reduced coming closer to injection period). SSO shall document free nominations* of each storage user (MWh) 15 days before injection month M. Shall a particular storage user make downward renomination by end of injection month M by more than 40percent, penalty shall apply for the volume equal to: volumes of "free nominations" documented 15 days before injection month M minus actually injected volumes during month M minus sum of injection priority capacities. The volume shall be multiplied the "base priority injection" tariff introduced below and equal to 0,15 EUR/MWh. *free nominations - the ones which have no priority capacity product attached to it.	Not taken into account. Although capacity hoarding prevention rules are necessary, this would be complex process to follow and needs thorough examination and justification as this might unintentionally affect storage users without capacity hoarding intent. Also penalty introduction means its tariff approval, whereas the introduction of such tariff is currently not foreseen.

28.1	Sistēmas lietotājam ir tiesības iesniegt lūgumu labot jau apstiprināto krātuvē novietojamo vai no krātuves izņemamo dabasgāzes daudzumu par dienu D, līdz nākamās dienas plkst. 17:00, šādos gadījumos: 28.1. Krātuves lietotājs veic ārpuskopienas preču transportēšanu un labojums ir nepieciešams, lai krātuvē novietotais vai izņemtais daudzums atbilstu pārvades sistēmā pārvadītajam ārpuskopienas preces dabasgāzes daudzumam. 28.2. Ja tiek veikta pārvades sistēmas ieejas/izejas punkta piešķiruma korekcija, ņemot vērā nacionālo patēriņu izejas punktu korekcijas. Korekciju ir iespējams veikt daudzumā, ar kādu tiek novērsta sistēmas lietotājam nebalansa veidošanās pārvades sistēmā.	Tirgus dalībnieks 1	Nav skaidrs, vai "ārpuskopienas" šajā punktā ir tas pats, kas, piemēram, 36.punktā "dabasgāze, kura nav Eiropas Savienības prece".	Lūdzam precizēt.	Ņemts vērā.
30	Sistēmas operators, saskaņojot ar regulatoru, piedāvā sistēmas lietotājiem atbilstošus jaudas produktus pirms tam informējot visus sistēmas lietotājus un savā tīmekļvietnē publicējot konkrēta termiņa jaudas produkta nosacījumus un termiņus, ja sistēmas operators ir izzinājis sistēmas lietotāju interesi un saņēmis sistēmas lietotāja pieprasījumu nodrošināt atbilstošus jaudas produktus.	Tirgus dalībnieks 1	Pārāk virspusējs/plašs punkts, kas sniedz dažādas interpretācijas iespējas gan AS Conexus Baltic Grid, gan krātuves lietotājiem. Piemēram, nav skaidrs, kā tiku risinātas domstarpības šādos gadījumos? Punkts nosaka, ja sistēmas operators ir izzinājis sistēmas lietotāju interesi un saņēmis lietotāja pieprasījumu nodrošināt atbilstošus jaudas produktus. Atbilstoši šādai redakcijai, ja viens lietotājs ir pieprasījis kādu produktu, tad operators to sāktu piedāvāt? Ja tas ir pretunā ar kāda cita lietotāja interesēm? Pēc kāda kritērija tiku vērtēta "lietotāju interese"? Kura no tām būtu lielāka un kura mazāka? Vai "intereses" svars tiku vērtēts pēc rezervētās krātuves jaudas vai kādiem citiem kritērijiem?	Lūdzam veikt precizējumus, sniedzot atbildes uz minētajiem jautājumiem.Pārāk virspusējs/plašs punkts, kas sniedz dažādas interpretācijas iespējas gan AS Conexus Baltic Grid, gan krātuves lietotājiem. Piemēram, nav skaidrs, kā tiku risinātas domstarpības šādos gadījumos? Punkts nosaka, ja sistēmas operators ir izzinājis sistēmas lietotāju interesi un saņēmis lietotāja pieprasījumu nodrošināt atbilstošus jaudas produktus. Atbilstoši šādai redakcijai, ja viens lietotājs ir pieprasījis kādu produktu, tad operators to sāktu piedāvāt? Ja tas ir pretunā ar kāda cita lietotāja interesēm? Pēc kāda kritērija tiku vērtēta "lietotāju interese"? Kura no tām būtu lielāka un kura mazāka? Vai "intereses" svars tiku vērtēts pēc rezervētās krātuves jaudas vai kādiem citiem kritērijiem?	Dalēji ņemts vērā. Sistēmas operatoram ir pienākums visiem sistēmas lietotājiem nediskriminējoši piedāvāt tādus pakalpojumus, kas apmierina tirgus pieprasījumu (Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu 15.panta 1.punkta a) apakšpunkts). Attiecīgi sistēmas operatoram ir jābūt pieejamiem tādiem tiesiskiem instrumentiem, kas nodrošina iespēju sistēmas operatoram pielāgoties izmaiņām dabasgāzes tirgū, izvērtējot to kopumā. Jaudas produktu ieviešanu vai to izmaiņas jebkurā gadījumā uzrauga Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, vienlaikus kontrolējot tarifu apmēra atbilstību nozari regulējošiem normatīvajiem aktiem. Turklāt sistēmas operatoram ir loma pārredzamu, objektīvu un nediskriminējošu tarifu, kas piemērojami jaudas produktiem, veidošanā.
		Tirgus dalībnieks 1	Ir iekļaujami produkti atbilstoši spēkā esošajam regulējumam, kas noteikts uz trīs gadu ciklu. Jebkādu jaunu produktu ieviešana ir sakaņojama ar SPRK un tirgus dalībniekiem.	Ir iekļaujami produkti atbilstoši spēkā esošajam regulējumam, kas noteikts uz trīs gadu ciklu. Jebkādu jaunu produktu ieviešana ir sakaņojama ar SPRK un tirgus dalībniekiem. Lūdzam precizēt projektu.	Dalēji ņemts vērā. Ievērojot augstāka spēkā juridiskā spēka normatīvajā aktā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu 15.panta 2.punktā noteikto, sistēmas operators piedāvā un sniedz tādus uzglabāšanas pakalpojumus, kas atbilst faktiskajai situācijai dabasgāzes tirgū. Jaudas produktu ieviešanu vai to izmaiņas jebkurā gadījumā uzrauga Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, vienlaikus kontrolējot tarifu apmēra atbilstību nozari regulējošiem normatīvajiem aktiem.
36	Pieteikumu par dabasgāzes, kura nav Eiropas Savienības prece, nodošanu sistēmas lietotāji, kas ir darījuma puses, iesniedz sistēmas operatoram vismaz desmit dienas pirms tā mēneša sākuma, kurā paredzēts nodot dabasgāzi. Sistēmas operators trīs dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas nosūta abām darījuma pusēm apstiprinājumu par dabasgāzes nodošanu un apstiprinājumu par dabasgāzes krājumu izmaiņu reģistrāciju. Nodotā dabasgāze sistēmas lietotājam ir pieejama nākamā mēneša pirmajā datumā.	Tirgus dalībnieks 1	Vai pastāv kāds ārējs, augstāk stāvošs normatīvais akts, kas paredz šādu sistēmu - paziņot operatoram desmit dienas pirms tā mēneša sākuma, kurā paredzēts nodot dabasgāzi?	Ja šai normai nav cita pamatojuma, lūdzam to izslēgt. Krātuvē var atrasties gāze, kas nav ES prece un tā var tikt nodota citam krātuves lietotājam. Attiecīgi 10 dienu periods nav atbilstošs tirgus dalībnieku rīcības brīvībai. Lietotājs var saņemt šādu gāzi un turpināt glabāt krātuvē līdz laišanai apgrozībā ES.	Ņemts vērā. Šīs normas pamatojums ir nodrošināt, tirgus darbības ar dabasgāzi tiek veiktas tikai ar dabagāzi par kuru ir nokārtotas formalitātes ar muitas iestādēm. Punkts attiecīgi koriģēts.
47	Iesūknēšanas sezonas beigās sistēmas operators nosaka faktisko degvielas gāzes patēriņu dabasgāzes iesūknēšanas procesa nodrošināšanai.	Tirgus dalībnieks 1	Lūdzam noteikt, cik dienas pēc iesūknēšanas sezonas beigām tiek paziņota informācija par faktisko degvielas gāzes patēriņu.	Lūdzam precizēt projektu.	Ņemts vērā. Paredzēts, ka sistēmas operators nosaka faktisko degvielas gāzes patēriņu četrpadsmit dienu laikā pēc iesūknēšanas sezonas beigām.
53	Ja sistēmas operators konstatē jaudu fizisku pārslodzi, sistēmas operators pārslodzes vadības ietvaros sadala dabasgāzes novietošanas vai dabasgāzes izņemšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem tirdzniecības paziņojumu saņemšanas secībā, vispirms apstiprinot konstantās jaudas produktus sistēmas lietotājiem ar rezervētu jaudas prioritātes produktu, un atslēdzot jaudu apgriezti ziņojumu saņemšanas kārtībā, vispirms ierobežojot atslēdzamās jaudas produktus.	Tirgus dalībnieks 1	Kāda ir atšķirība starp "dabasgāzes novietošanu" un "dabasgāzes iesūknēšanu"? Vai šis punkts ir saprasts pareizi: ja lietotājam būs jaudas prioritātes produkts, tad šim lietotājam būs priekšroka gan iesūknējot, gan izsūknējot no krātuves? Un uz pārējiem lietotājiem attieksies "pirmais atnāca, pirmais saņēma" princips, un "pro rata" princips netiks piemērots? Turklāt, šobrīd tiek piedāvāts tikai iesūknēšanas jaudas prioritātes produkts - vai iecerēta tā attiecināšana uz izņemšanu?	Jaudas piešķiršanai jābūt atbilstoši spēkā esošajam regulējamam pēc "pro rata" principa.	Dalēji ņemts vērā. Krātuves jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības ietvaros sistēmas operatoram ir saistoši Regulas Nr. 715/2009 15. un 17.pantā noteiktie principi, kas uzliek par pienākumu sistēmas operatoram 1) piemērot tādus jaudas sadales mehānismus, kas dod pareizus ekonomiskos signālus jaudas efektīvai un maksimālai izmantošanai, 2) ir elastīgi un spējīgi piemēroties mainīgiem tirgus apstākļiem. AS "Conexus Baltic Grid" vēlas piedāvāt sistēmas lietotājiem iesūknēšanas jaudas prioritātes produktu, kuru varēs iegādāties, lai nodrošinātu uzglabāšanas pakalpojuma nepārtrauktu saņemšanu, ja sistēmā veidojas pārslodze vai jaudu iztrūkums. Proti, minētā jaudas produkta mērķis ir nodrošināt prioritāti iesūknēšanas jaudu sadalē fiziskas pārslodzes situācijā. Pārslodzes vadība dabasgāzes izņemšanai no krātuves ir atsevišķs un atsaistīts process no pārslodzes vadības principu piemērošanas iesūknēšanai.
		LATVENERGO	Lūgums precizēt sastrēgumvadības principus, ievērojot sekojošus faktoros: nodalīt dabasgāzes novietošanas un izņemšanas procesus, jo produktu aprakstā prioritātes produkts attiecas tikai uz novietošanas procesu, nevis izņemšanas; paziņojuma saņemšanas secība jeb "first come, first serve" nav labākais sastrēgumvadības princips	Sastrēgumvadība būtu jāveido pēc pro-rata principa, prioritāri apstiprinot prioritātes produktu novietošanā, un proporcionāli noglabātajam dabasgāzes apjomam pie izņemšanas	Dalēji ņemts vērā. Novietošanai glabāšanā un izņemšanai no glabāšanas punkti nodalīti. Proporcionalitātes sadalījums sastrēgumvadības ietvaros esošajā kārtībā krātuvē ir lietotājiem nepārredzams. Piedāvātā sastrēgumvadība sastāv ne tikai no rindas kārtības principa, bet arī pārslodzes vadības ietvaros tiek ņemtas vērā produktu īpašības.
85	Sistēmas lietotājam, kuram šo noteikumu spēkā stāšanās dienā ir spēkā esošs uzglabāšanas pakalpojuma līgums, tas ir spēkā, ciktāl tas nav pretunā ar šiem noteikumiem. Ja uzglabāšanas pakalpojuma līguma, kas noslēgts pirms šo noteikumu spēkā stāšanās dienas, nosacījumi ir pretunā ar šiem noteikumiem, tiek piemēroti šie noteikumi.	LATVENERGO	Ar šiem noteikumiem būtiski tiek mainīti esošo produktu apraksti (noteiktās izmantošanas tiesības), mazinot to ekonomisko vērtību. Tirgus dalībnieki rezervējot 2019.gada iesūknēšanas sezonā krātuves produktus rēķinājās ar tiem nosacījumiem par produktu izmantošanu un pārglabāšanu, kādi bija spēkā šo produktu pārdošanas brīdī par Regulatora apstiprinātajiem tarifiem. Tirgus dalībnieki nevarēja saprātīgi pieņemt, ka, piemēram, dabasgāzes pārglabāšanai tiks izmantots pilnīgi cits tarifu veids, turklāt tā noteikšanas kārtībā un principi šobrīd nav skaidri.	Pārejas noteikumus noteikt, ka sistēmas lietotājiem, kuram šo noteikumu spēkā stāšanās dienā ir spēkā esošs uzglabāšanas pakalpojuma līgums uz tā ietvaros glabātajiem dabasgāzes apjomiem un produktiem ir spēkā tie paši nosacījumi un tarifu noteikšanas kārtība, kāda bija spēkā līdz šo noteikumu spēkā stāšanās brīdim, bet ne ilgāk kā līdz 2021.gada iesūknēšanas sezonas sākumam	Dalēji ņemts vērā. Paredzēts, ka sistēmas lietotāja 2019./2020.gada krātuves ciklā rezervētajai krātuves jaudai attiecīgā jaudas produkta, kas piemērojams vienu krātuves ciklu, termiņa beigās krājumu daudzumam piemērojams regulējums, kas bija spēkā esošs jaudas produkta rezervēšanas brīdī 2019./2020.gada krātuves ciklā. Savukārt krājumu pāreja divu gadu grupētās jaudas produkta darbības otrā krātuves cikla beigās paredzēta 50% apmērā no rezervētās jaudas, ja attiecīgajam krājumu daudzumam tiek iegādāts jauns divu gadu grupētās jaudas produkts nākamajiem diviem secīgiem krātuves cikliem (atbilstoši jaudas produkta rezervēšanas kārtībai).
87	Sistēmas operators par 2019./2020. krātuves ciklu izraksta rēķinu par Sistēmas lietotāja rezervēto uzglabāšanas pakalpojumu katru mēnesi līdz 10. (desmitajam) datumam par daļu no kopējās uzglabāšanas pakalpojumu rezervēšanas maksas proporcionāli atlikušajiem mēnešiem līdz 2020. gada 31. (trīsdesmit pirmajam) martam.	Tirgus dalībnieks 2	It is highly appreciated if the invoices are sent to network users before 7th day of the month.	The System Operator shall issue an invoice for the storage service booked by the System User on a monthly basis by the 7th (seventh) day of each month<...>	Taken into account.

Inčukalna PGK jaudas produktu izmantošanas kārtības projekts

JAUDAS PRODUKTS	APSPRIEŠANAI NODOTĀ PROJEKTA REDAKCIJA	IESNIEDZĒJS	KOMENTĀRI	PRIEKŠLIKUMI	CONEXUS BALTIC GRID VIEDOKLIS
Visi dokumenti	Visi dokumenti	LATVENERGO	Nav skaidrs šī dokumenta juridiskais statuss	Lūgums papildināt ar dokumenta juridisko statusu, tā apstiprināšanas kārtību u.c. būtiskiem atribūtiem	Nemts vērā. Lai nodrošinātu sistēmas lietotājiem krātuves jaudas rezervēšanu, sistēmas operators, vispirms saskaņojot ar regulatoru, piedāvā sistēmas lietotājiem atbilstošus jaudas produktus, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu, nosacījumus uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanai.
1. Grupētās jaudas produkts (produkta kods IPGK1YP)	Rezervēšanas laiks: 1.1.1. Krātuves jauda grupētās jaudas produkta ietvaros ir pieejama rezervēšanai visu krātuves ciklu.	Tirgus dalībnieks 1	Jābūt precīzētām datumam, no kura produkti būs pieejami rezervācijai.	Atstāt spēkā esošo regulējumu.	Nemts vērā. Nākamā krātuves cikla krātuves jauda grupētās jaudas produkta ietvaros ir pieejama rezervēšanai no 15. janvāra.
	1.4. Piešķiršanas kārtība: tirdzniecības paziņojumu saņemšanas secībā	EESTI GAAS	As long as the capacity cannot be booked in a real-time online system, but instead is booked by an application over the email, the "first come - first serve" principle needs to be modified. Currently the procedure is not transparent and trustworthy.	Please introduce the daily allocation idea.	Not taken into account. Implementing "pro rata" principle, would mean longer time periods when capacity can be allocated, because in theory any day can be day when capacity is exhausted, this would mean delayed approval, since Conexus would need to wait every full day for all possible bookings to allocate remaining capacity. Transparency improvement is questionable, since while receiving capacity bookings during the day, the capacity cannot be considered allocated and therefore exhausted, which means that any party applying on day when capacity might be exhausted, would not know, that the capacity will be exhausted and only portion might be allocated.
	Krājumu pārvietošana krātuvē: atļauta grupētās jaudas produktu ietvaros	Tirgus dalībnieks 1	Atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem, lietotāji krājumus krātuvē var pārvietot starp tirgus un grupētās jaudas produktiem. 1.8. punkta definējums paredz, kas pārvietošana ir atļauta tikai grupētās jaudas ietvaros. Vai tas nozīmē, ka starp produktiem pārvietošanas iespēja vairs nav paredzēta? Ja tā, tad kāds tam ir pamatojums?	Atstāt spēkā esošo regulējumu.	Nav nemts vērā. Krājumu pārvietošana starp produktiem nav atļauta, lai novērstu iespēju sistēmas lietotājiem neievērot pārslodzes vadības principus sastrēguma situācijās. Sistēmas lietotājs, rezervējot konkrētu jaudas produktu, izvērtē arī konkrētā jaudas produkta īpašības.
	Ja sistēmas lietotājam izņemšanas sezonas beigās ir krājumi, kas tiek uzglabāti grupētās jaudas produkta ietvaros, šie krājumi tiek pārnesti uz jaudas pārceļšanas produktu un tiek uzskatīti, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis jaudas pārceļšanas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā.	LATVENERGO	Termins "jaudas pārceļšanas produkts" neeksistē ne IPGK lietošanas noteikumos, ne šīs kārtības 3.punktā	Vienādot terminoloģiju	Nemts vērā.
		EESTI ENERGIA	Is it allowed to inject/withdraw gas multiple times within one injection/withdrawal season using Bundled unit capacity product (product code IPGK1YP)? For example, in order to be allowed to inject 1 MWh of gas on 1st of June 2020, to withdraw it on 1st of December 2020, to inject again on 1st of February 2021 and withdraw it on 1st of March 2021 does System User need to book 1 MWh of Bundled unit capacity product (product code IPGK1YP) or 2 MWh of this product?		Described example needs 1 Mwh of product. Comment not taken into account, product description updated accordingly.
2. Tirgus produkts (produkta kods IPGKMP)	Rezervēšanas laiks: 2.1.1. Rezervēšanas sākuma datumu nosaka sistēmas operators, par to informējot savā tīmekļvietnē 15 dienas pirms iesūknēšanas sezonas sākuma. 2.1.2. Līdz attiecīgā krātuves cikla 31. augustam.	Tirgus dalībnieks 1	Jābūt precīzētām datumam, no kura produkti būs pieejami rezervācijai.	Atstāt spēkā esošo regulējumu.	Nemts vērā.
	Rezervēšanas sākuma datumu nosaka sistēmas operators, par to informējot savā tīmekļvietnē 15 dienas pirms iesūknēšanas sezonas sākuma.	Tirgus dalībnieks 1	Atbilstoši 13.12.2018 SPRK Padomes lēmuma Nr. 153 lemjošās daļās 5.4. punktam, krātuves jaudu rezervācija tirgus produkta ietvaros bija pieejama no 15. janvāra. Kāds ir pamatojums izmaiņām - 15 dienas pirms iesūknēšanas sezonas sākuma?	Lūdzam skaidrojumu	Komentārs nemts vērā. Tirgus produkta rezervēšanas sākuma datums piedāvāts 15. janvāris. Sākotnējais skaidrojums tika balstīts uz Tirgus produkta būtību, ka tarifa noteikšana ir balstīta uz aprēķināto dabasgāzes cenu starpību produkta rezervēšanas brīdī ziemas un vasaras cenu starpībai. Tarifu piemērošanas lēmumā maksas aprēķinam nepieciešamās, noteiktās vērtības pastāv tikai no katra gada marta beigām līdz augusta beigām.
		LATVENERGO	Produkta rezervēšana tiek uzsākta ļoti novēloti, pilnībā diskreditējot produkta vērtību un būtību	Noteikt, ka tirgus produkts ir rezervējams visu gadu. Noteikt, ka tam var piepirkt prioritātes iesūknēšanas produktu	Komentārs nav nemts vērā. Tirgus produkta maksas noteikšana ir balstīta uz aprēķināto dabasgāzes cenu starpību rezervēšanas brīdī. No septembra dabasgāzes tirgū nav vērtības, kuras piemērot tirgus produkta maksas aprēķinam saskaņā ar tarifu piemērošanas lēmumu. Prioritātes iesūknēšanas produkts paredzēts izmantošanai tikai ar konstantās jaudas produktiem.
	Piešķiršanas kārtība: pieteikumu iesniegšanas secībā.	EESTI GAAS	As long as the capacity cannot be booked in a real-time online system, but instead is booked by an application over the email, the "first come - first serve" principle needs to be modified. Currently the procedure is not transparent and trustworthy.	Please introduce the daily allocation idea.	Comment not taken into account. Implementing "pro rata" principle, would mean longer time periods when capacity can be allocated, because in theory any day can be day when capacity is exhausted, this would mean delayed approval, since Conexus would need to wait every full day for all possible bookings to allocate remaining capacity. Transparency improvement is questionable, since while receiving capacity bookings during the day, the capacity cannot be considered allocated and therefore exhausted, which means that any party applying on day when capacity might be exhausted, would not know, that the capacity will be exhausted and only portion might be allocated.
Krājumu pārvietošana krātuvē: atļauta tirgus produkta ietvaros	Tirgus dalībnieks 1	Atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem, lietotāji krājumus krātuvē var pārvietot starp tirgus un grupētās jaudas produktiem. Šī punkta redakcija paredz pārvietošanu tikai tirgus jaudas ietvaros. Vai tas nozīmē, ka starp produktiem pārvietošana nav plānota? Ja tā, tad kāds tam ir pamatojums? Un starp kādiem tirgus produktiem notiktu krājumu pārvietošana, ja šobrīd tiek piedāvāts tikai viens tirgus produkts?	Lūdzam skaidrojumu	Nav nemts vērā. Krājumu pārvietošana starp produktiem nav atļauta, lai novērstu iespēju neievērot pārslodzes vadības principus sastrēgumsituācijās. Ievērojot, ka pārslodzes vadība krātuvē tiek veikta ar produktu atslēdzamības īpašībām, iespēja brīvi pārvietot gāzi starp produktiem ar dažādiem atslēdzamības nosacījumiem pieļauj pārslodzes vadības principu neievērošanu. Krājumu pārvietošana iespējama ne tikai viena lietotāja portfeļa ietvaros, bet arī starp dažādiem krātuves lietotājiem, attiecīgi tirgus produkta ietvaros krājumus var nodot viens krātuves lietotājs otram lietotājam.	

	2.10. Ja sistēmas lietotājam izņemšanas sezonas beigās ir krājumi, kas tiek uzglabāti tirgus produkta ietvaros, šie krājumi tiek pārnesti uz jaudas pārceļšanas produktu un tiek uzskatīti, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis jaudas pārceļšanas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā	LATVENERGO	Termins "jaudas pārceļšanas produkts" neeksistē ne IPGK lietošanas noteikumos, ne šīs kārtības 3.punktā	Vienādot terminoloģiju	Nemts vērā.
		EESTI ENERGIA	It would help System Users to prepare their injection plans better if the booking starting date is announced three or four months before the beginning of the injection season.		Taken into account.
3. Krājumu pārceļšanas produkts (ITP)		Tirgus dalībnieks 1	Šāda produkta ieviešana jau 2019./2020. gada cikla beigās ir tiesiskās paļāvības principa pārkāpums, jo lietotāji savu krājumu stratēģiju 2019./2020. gada krātuves ciklam veidoja pirms šāda produkta ieviešanas, balstoties uz spēkā esošo trīs gadu ciklu. Šāda produkta ieviešana pēc iesūknēšanas sezonas beigām rada zaudējumu riskus krātuves cikla beigās, no kuriem lietotāji, ja tie būtu savlaicīgi informēti par šādu produktu, būtu varējuši izvairīties. Šobrīd krātuves lietotāji ir nostādīti ķīlnieku lomā - ir plānota noteikta krājumu izmantošanas stratēģija, balstoties uz spēkā esošajiem noteikumiem un, kad gāze jau ir iesūknēta krātuvē un nav iespēju krājumu stratēģiju mainīt, tiek mainīti krātuves izmantošanas noteikumi, liedzot iespēju lietotājiem no tā izvairīties.	Šādu produktu iespējams ieviest tikai ar 2021./2022. gada krātuves cikla sākumu, kas ļautu krātuves lietotājiem sagatavot krājumu stratēģiju atbilstoši jaunajiem produktiem. Tāpat kā spēkā esošajos noteikumos, lietotājiem ir jābūt noteiktai elastībai, lai bez paaugstinātas maksas pārnestu krājumus uz nākamo sezonu, piemēram, 5% apmērā. Visam apjomam, kas pārsniedz 5%, būtu piemērojams krājumu pārceļšanas produkts.	Dalēji nemts vērā. Sistēmas lietotājam, kuram 2019./2020.gada krātuves cikla izņemšanas sezonas beigās ir krājumi, norēķini ar sistēmas operatoru par krājumu atlikumu veicami atbilstoši 2018. gada 28. maija lēmuma Nr. 1/10 "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi" nosacījumiem. Sistēmas operatoram ir saistošas tiesību normas par maksimāli efektīvu krātuves jaudas izmantošanas veicināšanu (Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2017.gada 16.marta lēmuma Nr.1/7 "Dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" 35.punkts), samazinot izņemšanas sezonas beigās krātuvē uzglabātās dabasgāzes daudzumu līdz pieļaujamiem tehniskiem parametriem. Turklāt šis jaudas produkts pēc būtības saistīts arī ar pasākumiem jaudas slēptas uzkrāšanas novēršanai.
	Rezervēšanas laiks: piecas darba dienas pirms krātuves cikla beigām	Tirgus dalībnieks 1	Kādēļ ir noteikts piecu darba dienu rezervēšanas laiks? Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumu piedāvātās redakcijas 19. punkts nosaka, ka viss apjoms, kas pāriet uz nākamo sezonu automātiski tiek pārceļts ar krājumu pārceļšanas produktu.	Pareju uz krājumu pārceļšanas produktu būtu jānodrošina automātiski atbilstoši krājumu atlikumam krātuves cikla beigās.	Nemts vērā. Nosakot rezervācijas laiku un paturot prātā, ka plānotais nākamā krātuves cikla sākuma datums ir 1. maijs, nodoms bija ņemt vērā īpašo brīvdienu un svētku dienu skaitu Latvijas Republikā maija sākumā un noteikt pietiekamu laiku krātuves operatoram nepieciešamo darbību veikšanai.
	3.6. Produkts ietver: 3.6.1. krātuves jaudas izmantošanu rezervētajā apjomā 3.6.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: nav iekļauts 3.6.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: krājumu daudzumā kas tiek uzglabāts ar produktu 3.6.4. Virtuālā pretplūsma: krātuves jaudas izmantošanai rezervētajā apjomā pieejama par virtuālās pretplūsmas tarifu 3.7. Izņemšana no krātuves – atslēdzamās jaudas produkts.	Tirgus dalībnieks 1	Atbilstoši produkta aprakstam un, salīdzinot to ar tirgus produkta aprakstu (2. punkts), jāsecina, ka krājumu pārceļšanas produktam ir principiāli tādas pašas īpašības kā tirgus produktam. Ņemot vērā šā produkta īpašības, plānoto tarifu un rezervēšanas kārtību, šāds produkts izskatās pēc represīva mehānisma ar kuru sodīt krātuves lietotājus par krājumu neizlietošanu - maksāt krietni vairāk, nekā pēc jebkura cita produkta, piešķirot produktam vismazākās priekšrocības.	Šādam produktam ir, kā minimums, jābūt tādām pašām īpašībām, kā esošajā regulējumā grupētās jaudas produktam.	Krājumu pārceļšanas produkta īpašības ir atšķirīgas no tirgus produkta. Tirgus produkta ietvaros iespējams gāzi uzglabāt, novietot glabāšanai, izņemt no glabāšanas, kā arī saņemt un nodot krājumus. Krājumu pārceļšanas produkta ietvaros krājumi tiek novietoti produkta rezervācijas brīdī un krājumus iespējams uzglabāt, izņemt no glabāšanas un pārceļt uz tirgus produktu vai grupētās jaudas produktu. Nav paredzēta krājumu novietošana glabāšanā un pārceļšana uz šo produktu no cita krātuves produkta.
	Krājumu pārvietošana krātuvē: atļauta pārvietošana no Krājumu pārceļšanas produkta uz tirgus produktu vai grupētās jaudas produktu	Tirgus dalībnieks 1	Kāds ir pamatojums tam, ka visos citos produktos krājumu pārceļšana tiek noteikta tikai konkrētā produkta ietvaros, taču šim produktam krājumu pārvietošana ir atļauta gan uz tirgus, gan grupētās jaudas produktu?	Lūdzam skaidrojumu	Krājumu pārceļšanas produkts ir produkts, no kura paredzēts gāzi tikai izņemt, vai pārvietot uz citiem produktiem. Krājumu daudzums, kas glabāts ar šo produktu rodas tikai produkta rezervēšanas brīdī, un nav papildināms iesūknējot, vai pārceļot krājumus uz šo produktu.
		EESTI GAAS	There seems to be combined inventory transfer product and capacity market product. This may create uncertainty to Conexus about the storage capacity for new injections that can be put for sale for next season.	We propose to leave the ITP to give just the right to transfer gas to the next season and system user should also obtain capacity (market product or bundled product as they wish) to keep the gas in the storage during the next season. The price of ITP should be lower to reflect that capacity needs to be bought separately.	This product is designed as withdrawal only product. Gas cannot be injected or transferred to this product.
		EESTI GAAS	Introducing ITP is against the previous communication from Conexus and for the season 2019/2020 this is a significant change of principles in the middle of the season.	Postpone the introduction of ITP to 2020/2021 season, so that the traders can take this into account doing the trades for 2020/2021 and later. For the 2019/2020 season traders have assumed that they can transfer gas to the next season by just obtaining bundled product capacity for the next season.	Taken into account.
		EESTI GAAS	Conexus held an auction for storing the gas for vulnerable customers for 2 years and the auction conditions assume that this gas has to go through two season changes. The ITP as an additional cost item was not known at a time of the auction and could not be priced into the bids.	Either compensate the ITP to the winners of this auction or end the service period at least a month before the withdrawal season ends in 2020/2021 so that the gas can be used (withdrawn) before the season end and there is no need for the second ITP.	Taken into account.
		Baltic Energy Partners	1) Firstly, the introduction of inventory transfer product should not be implemented in 2020 Spring. The communication from Conexus (during the Summer 2019 when 1 year Bundled Product capacity was obtained) was that the transfer of 1 year bundled product capacity has no extra costs and its possible to just obtain new 1 year capacity. Therefore, the market participants have obtained the capacity keeping this option in mind in taking risks and planning business cases in Summer 2020. We also have obtained 1 year bundled product capacities with intention to sell everything during q1-2020. However, as the buyers are Finnish companies, we might not be able to execute this in case there will be restrictions on Baltic Connector. In such a case we do not feel its fair to impose any additional penalties to us via Capacity Transfer Product fees, as we already will be indirectly penalized by not being able to sell planned amounts to Finland. Introduction of such fees from the next storage cycle (2020/2021) is understandable and acceptable.		Taken into account. Product introduced, application postponed to ending of storage cycle of 2020/2021.
4. Divu gadu grupētās jaudas produkts (produkta kods IPGK2YP)		Tirgus dalībnieks 1	Atbilstoši AS Conexus Baltic Grid sniegtajai informācijai mājas lapā, 2019./2020. gada krātuves ciklam ir rezervētas 3 226 GWh divu gadu grupētās jaudas produkta. Vadoties pēc kādiem nosacījumiem plānota šī produkta izmantošana 2020./2021. un 2021./2022. gada sezonā?	Lūdzam ietvert.	Produktu izmantošanas kārtība pievienota kā krātuves noteikumu 3. pielikums.

Rezervēšanas laiks: atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par krātuves jaudas izsoli	Tirgus dalībnieks 1	Būtu precīzi jādefinē, kad tiks organizēta šāda izsole. "Atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam" ir pārāk vispārīgs un nenoteikts definējums.	Lūdzam precizēt.	Nav ņemts vērā. Krātuves jaudas izsoles organizēšana ir pakārtota, cita starpā, izsoles nolikuma saskaņošanai ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju.
Rezervēšanai pieejamais daudzums: 2 TWh uz diviem krātuves cikliem	Tirgus dalībnieks 1	Ja pirmajā izsoles ciklā netiks rezervēts viss apjoms, kas notiks tālāk? Vēl viena izsole? Vai arī neizsolītais apjoms pāries uz grupētās jaudas produktu?	Lūdzam precizēt.	Divu gadu grupētās jaudas produktam paredzēta tikai viena izsole. Neizsolītais krātuves jaudas daudzums tiks piedāvāts citu krātuves produktu veidā.
Pēc konkrētā divu gadu grupētās jaudas produkta darbības beigām krātuves lietotājam ir pirmpirkuma tiesības uz apjomu, kas atbilst 50% no rezervētās krātuves jaudas divu gadu grupētās jaudas produkta ietvaros. Daudzums, uz kuru netiek izmantotas pirmpirkuma tiesības, tiek pārdots krātuves jaudas izsolē.	Tirgus dalībnieks 1	Kāds termiņš ir pirmpirkuma tiesībām?	Lūdzam precizēt ar pirmpirkuma tiesību izmantošanu saistītos nosacījumus.	Pirmpirkuma tiesības svītrotas no piedāvātā Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumu projekta. Paredzēta divu gadu grupētās jaudas produkta pāreja otrā krātuves cikla beigās uz nākamo krātuves ciklu 50% apmērā no rezervētās jaudas, ja attiecīgajam krājumu daudzumam tiek iegādāts jauns divu gadu grupētās jaudas produkts atbilstoši jaudas produktu izmantošanas kārtībai.
Krājumu pārvietošana krātuvē: atļauta grupētās jaudas produkta ietvaros	Tirgus dalībnieks 1	Atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem, lietotāji krājumus krātuvē var pārvietot starp tirgus un grupētās jaudas produktiem. 4.8. punkta definējums paredz, kas pārvietošana ir atļauta tikai grupētās jaudas ietvaros. Vai tas nozīmē, ka starp produktiem pārvietošana vairs nebūs iespējama?	Lūdzam precizēt.	Nav ņemts vērā. Krājumu pārvietošana starp produktiem nav atļauta, lai novērstu iespēju neievērot pārslodzes vadības principus sastrēgumsituācijās. Ievērojot, ka pārslodzes vadība krātuvē tiek veikta ar produktu atslēdzamības īpašībām, iespēja brīvi pārvietot gāzi starp produktiem ar dažādiem atslēdzamības nosacījumiem pieļauj pārslodzes vadības principu neievērošanu. Krājumu pārvietošana iespējama ne tikai viena lietotāja portfeļa ietvaros, bet arī starp dažādiem krātuves lietotājiem, attiecīgi tirgus produkta ietvaros krājumus var nodot viens krātuves lietotājs otram lietotājam.
Tarifs nosakāms atbilstoši krātuves jaudas izsoles rezultātā noteiktajiem tarifiem	Tirgus dalībnieks 1	Kā paredzēts noteikt tarifu? Ja izsolē piedalītos vairāki lietotāji - katrs ar atšķirīgu cenu, kāds tarifs tiktu piemērots? Vai beigās visiem izsoles dalībniekiem tiktu piemērota zemākā, augstākā, vidējā svērtā cena? Turklāt, vadoties pēc šādas izpratnes, tas, kurš izsolē uzvarētu ar visaugstāko cenu, netieši subsidētu visus pārējos lietotājus, jo, atkarībā no divu gadu grupētās jaudas produkta ierēģmumiem tiek noteikti arī grupētās jaudas produkta griesti.	Lūdzam precizēt projektu.	Divu gadu grupētās jaudas produkta tarifs lietotājam izsoles uzvarēšanas gadījumā būs vienāds ar izsolē piedāvājumā norādīto vērtību. Vienlaikus paredzēta izsoles minimālā cena.
Produkta darbības otrā krātuves cikla beigās 50% apmērā no rezervētās jaudas, ja attiecīgajam krājumu daudzumam tiek iegādāts jauns Divu gadu grupētās jaudas produkts, saskaņā ar produkta rezervēšanas kārtību	Tirgus dalībnieks 1	Kā tiktu noteikts tarifs šim produktam, ja izsolē būs piedalījušies vairāki dalībnieki ar dažādām cenām?	Lūdzam skaidrot.	Divu gadu grupētās jaudas produkta tarifs lietotājam izsoles uzvarēšanas gadījumā būs vienāds ar izsolē piedāvājumā norādīto vērtību.
	EESTI ENERGIA	Is it allowed to inject/withdraw gas multiple times within one injection/withdrawal season using Two-year bundled unit capacity product (product code IPGK2YP)? For example, in order to be allowed to inject 1 MWh of gas on 1st of June 2020, to withdraw it on 1st of December 2020, to inject again on 1st of February 2021 and withdraw it on 1st of March 2021 does System User need to book 1 MWh of Two-year bundled unit capacity product (product code IPGK2YP) or 2 MWh of this product?		Yes. It is allowed. Your described example needs 1 Mwh of product. Taken into account, product description updated accordingly.
5. Iesūknēšanas jaudas prioritātes produkts	Tirgus dalībnieks 1	Šāda produkta izveide un ieviešana jau 2020./2021. gada krātuves sezonā ir pārsteidzīga. Turklāt, esošajā trīs gadu ciklā šāds produkts nav paredzēts. Papildus, ja kāds no tirgotājiem ir rezervējis divu gadu grupētās jaudas produktu, tas rēķinās ar konstantu iesūknēšanas jaudu nākamajam ciklam, bez papildus izmaksām, balstoties uz "pro rata" principiem, esošā regulējuma ietvaros.	Lūdzam attiecīgi grozīt projektu.	Daļēji ņemts vērā. Krātuves jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības ietvaros sistēmas operatoram ir saistoši Regulas Nr. 715/2009 15. un 17.pantā noteiktie principi, kas uzliek par pienākumu sistēmas operatoram 1) piemērot tādas jaudas sadales mehānismus, kas dod pareizus ekonomiskos signālus jaudas efektīvai un maksimālai izmantošanai, 2) ir elastīgi un spējīgi piemēroties mainīgiem tirgus apstākļiem. AS "Conexus Baltic Grid" vēlas piedāvāt sistēmas lietotājiem iesūknēšanas jaudas prioritātes produktu, kuru varēs iegādāties, lai nodrošinātu uzglabāšanas pakalpojuma nepārtrauktu saņemšanu, ja sistēmā veidojas pārslodze vai jaudu iztrūkums. Proti, minētā jaudas produkta mērķis ir nodrošināt prioritāti iesūknēšanas jaudu sadalē fiziskas pārslodzes situācijā.
	Tirgus dalībnieks 1	Grupētās jaudas produkts jau nodrošina prioritāru iesūknēšanu krātuvē, attiecībā pret citiem krātuves jaudas produktiem. Šāda iesūknēšanas jaudas prioritātes produkta izveidošana ir līdzvērtīga grupētās jaudas produktam priekš grupētās jaudas produkta, kas ir neloģiski. Turklāt, pie šāda produkta ieviešanas netiek ņemts vērā, ka iesūknēšanas sezonā, dažādos Latvijas pārvades sistēmas ieejas punktos notiek remonta darbi un, bieži ir situācijas, kad konstanta dabasgāzes iesūknēšana visa mēneša griezumā lietotājiem nemaz nav iespējama. Attiecīgi, remonta darbu ieejas punktā dēļ, šā punkta lietotāji nevarēs rezervēt iesūknēšanas jaudas prioritātes produktu, kas kas tos nostādīs nevienlīdzīgā situācijā ar citiem lietotājiem.	Risinājums būtu izveidot vienu grupētās jaudas produktu, kas ir saistīts gan ar krātuves iesūknēšanas jaudu, uzglabāšanas jaudu un izņemšanas jaudu, kā tas tiek darīts visās citās Eiropas krātuvēs.	Komentārs nav ņemts vērā. Iesūknēšanas prioritātes produkts ir iecerēts, kā papildus instruments sistēmas lietotājiem sastrēgumvadības ietvaros tiem lietotājiem, kuru rīcībā jau ir konstantās jaudas produkts. Ja iesūknēšanas prioritātes produkts ir nepieciešams tikai noteiktu dienu skaitā no mēneša, tad dienās, kad produkts netiek izmantots, to ir iespējams nodot izmantot citam lietotājam.
Rezervēšanai pieejamais daudzums: Sistēmas operators nosaka un publicē savā tīmekļvietnē 10 (desmit) darba dienas pirms izsoles datuma.	Tirgus dalībnieks 1	Rezervēšanai pieejamam apjomam ir jābūt noteiktam krātuves noteikumos un visiem skaidri zināmam un saprotamam - kā konstants apjoms vai kā procentuāla proporcija no kopēji pieejamām iesūknēšanas jaudām dienā, nevis to nosaka sistēmas operators pēc savas brīvas interpretācijas. Šajā un citos nosacījumos, kuros paredzēta neskaidra rīcība vai tās ietvars nav definēts vispār, neatbilst vienlīdzības un atklātības principam, kura nodrošināšana ir sistēmas operatora pienākums	Lūdzam precizēt.	Daļēji ņemts vērā. Iesūknēšanas jaudas prioritātes produkta ietvaros pieejamo maksimālo konstanto gāzes dienas D iesūknēšanas jaudas apjomu sistēmas operators nosaka, 40 % apmērā no krātuves tehnoloģiskā režīma plūsmas vidējās svērtās vērtības attiecīgajā mēnesī, un publicē savā tīmekļvietnē ne vēlāk kā 10 darba dienas pirms izsoles datuma attiecīgajā mēnesī.
Produkts ietver: 5.6.1. Prioritāru iesūknēšanu grupētās jaudas produkta ietvaros rezervēto krājumu apmērā. 5.6.2. Grupētās jaudas produkta iegāde ir lietotāja pienākums.	EESTI ENERGIA	Purchasing the bundled unit capacity product is the user's obligation. -> What storage capacity products (from the list of IPGK1YP, IPGK2YP or IPGKMP) are required to be purchased by System User in order to utilise the Injection capacity priority product? Will it be allowed to sell Injection capacity priority product to other System Users on the secondary market?		Taken into account. Bundled capacity product is necessary to be in the possession for the system user in order to utilise the Injection capacity priority product. It is allowed to transfer Injection capacity priority product.

		Baltic Energy Partners	2) Secondly, we reject the idea of introducing the Injection Capacity Priority Product as in the current system it would give unfair competitive advantages to [market participant] that is the main buyer of natural gas via Kornei metering point. As per our experience in August 2019 and as per Conexus explanations regarding the future changes, the amounts transferred via Kornei will be allocated automatically to the Incukalns unless its consumed or used in other exit points. [Market participant] is the only market participant to whom the Kornei point is "home" for its main purchasing from Gazprom throughout the year and therefore it gives to [market participant] an advantage in terms of balancing costs versus other market players plus additionally in terms of injection costs to Incukalns as they would not really have to bother about the priority access. In addition, the Capacity Priority Injection Product devalues the value and idea of the Bundled Product versus Market Product, by introducing another level of priorities. We also think that "first-come-first-served" principle already should solve the issue of being able to inject firm volumes and thereby giving a sufficient option for LNG shipments to be firmly scheduled.		Injection priority product is intended as product for congestion management, providing possibilities to market participants. Injection priority product is not in any way connected with delivery arrangements of
GENERAL		Tirgus dalibnieks 2	Firstly, we would like to highlight the amendments of rules and tariffs which would affect product holder of the current season of 2019-2020. During spring 2019 Market participant 2 expressed interest in booking two-year product for the natural gas it had in storage from previous season. As a respond to such request Storage System Operator (further – SSO) stated that operations with two-year Bundled capacity product is available only from the season 2019/2020, meaning system user shall carry one-year Bundled capacity product into the 2019/2020 season, transfer volumes from one-year Bundled product to two-year Bundled product and keep and pay for the emptied and undesirable one-year Bundled capacity product for the entire season. Cost of one-year Bundled capacity product at that time was 3.52 EUR/MWh. In addition, one-year Bundled capacity product did not have any limitations or penalty tariffs for carrying it into 2020/2021 season. Therefore, SSO users were making storage product purchase decision based on available information and it was a strategic decision of each user which products to obtain. Currently, SSO announces that transfer of volumes of one-year Bundled capacity product from the current season into the following will cost 4.28 EUR/MWh. It is highly doubtful the fairness of justification for calculation methodology along with the time of introduction of the inventory transfer costs from one season to another. The principles of legal certainty and legitimate expectation are recognised in all European civil legal systems as one of the general principles of European Union law. In this regard the principle of legal certainty and legitimate expectation provides an important assertion of the rule of law that those subject to the law must know what the law is so as to plan their action accordingly and require that all law be sufficiently precise to allow the person – if need be, with appropriate advice – to foresee, to a degree that is reasonable in the circumstances, the consequences which a given action may entail. The principle of legal certainty, and as such the rule of law, inter alia requires that the retroactivity of laws and decisions must be limited and legitimate interests and expectations must be protected. As ruled by Constitutional Court, the principle of legal expectations require the state to observe and take into account a reasonable balance between person's legal expectations and the interests in the favor of which a respective regulation is being changed (see paragraph 23 of Judgement of Constitutional Court of 26.11.2009 in case No. 2009-08-01). However, in the current case we lack continuation and transparency of such decisions as SSO has announced new products and tariff amendments alongside introducing a penalty, which affect IUGS users in the current season, but which could not have been reasonably foreseen by Ignitis UAB or other users at the time of carrying out strategic decisions to store the gas within the facility. Thereby an approval of the amendments to the rules in current version would not be in line with principles of legal certainty and legal expectations.	1) Not to apply any inventory transfer costs for transfer of natural gas from season 2019/2020 to 2020/2021. 2) Introduce an exception of any possible future transfer costs for natural gas stored for reasons of security of supply for other EU Member States.	Partially taken into account. Product introduced, application of product postponed to ending of storage cycle of 2020/2021. If applicable, the exception for users storing gas for security of supply purposes would be subject to the tariff setting process.
GENERAL		Tirgus dalibnieks 2	Secondly, in the course of the current season SSO presents draft amendment to users having booked two-year Bundled capacity product. At the end of the two-year period two-year Bundled capacity holders will be granted with an exclusive option to carry 50 percent of the two-year Bundled capacity product into the following two-year period. Exclusive rights, which were not disclosed at the time of ordering the product. While other market participants, wishing to acquire two-year Bundled capacity product stay to compete on the Auction of limited volume. Putting first and second points in a perspective, it seems that some products get upgraded with new features and holders of other products are penalised with extra costs, however according to section 15, paragraph 7 of Energy law the regulator shall only approve the regulations for the use of natural gas storage facility that are objectively based, economically justified, fair, equal, transparent and accessible to all system users and applicants who request access to the relevant system, which is not the case in the given situation.	Do not allow current two-year Bundled capacity holders to have an carry any gas into 2021/2022 season and market entire volume on the Auction.	Comment taken into account. Preemption rights removed from draft.
GENERAL		Tirgus dalibnieks 2	Thirdly, there shall be a clear mechanism for price establishment when the holder of two-year Bundled capacity product chooses to carry up to 50% of the product into the following two-year period.	Describe the mechanism in more details. In any case, such tariff along with the right to carry two-year product into the next season shall have a premium to the minimum level of approved two-year Bundled capacity product tariff.	Preemption rights removed from draft.

2020./2021. gada krātuves cikla divu gadu grupētās jaudas produkta izsoles nolikuma projekts

NPK	APSPRIEŠANAI NODOTĀ PROJEKTA REDAKCIJA	IESNIEDZĒJS	KOMENTĀRI	PRIEKŠLIKUMI	CONEXUS BALTIC GRID VIEDOKLIS
2.3	Divu gadu grupētās jaudas produkta izsoles rezerves cena - 2.84 MWh/EUR	Tirgus dalībnieks 1	Termins "rezerves cena" nav pietiekami skaidrs.	Lūdzam terminu "rezerves cena" aizstāt ar "minimālā cena".	Komentārs ņemts vērā
4.1	AS "Conexus Baltic Grid" rīkos Izsolē slēgtā veidā (sealed bid auction) 2020. gada 3. martā, vienā solišanas kārtā no plkst. _____ līdz plkst. _____ (EEST).	Tirgus dalībnieks 1	Kāds ir pamatojums izsoles laika noteikšanai no plkst. X līdz plkst. Y? Kādēļ nav iespējams piemērot standarta principu, kad piedāvājumi jāiesniedz līdz noteiktam laikam?	Lūdzam precizēt.	Komentārs ņemts vērā
4.3	Izsoles dalībnieks var iesniegt vienu vai vairākus piedāvājumus par visu 2.2. punktā noteikto apjomu vai tā daļu, norādot pieprasītās jaudas apjomu (TWh) un vienības cenu (MWh/EUR).	Tirgus dalībnieks 1	Pieprasītās jaudas apjomi tiek noteikti TWh, bet vienības cena MWh/EUR.	Piedāvājam TWh nomainīt uz MWh, lai vienādotu vienības.	Komentārs ņemts vērā
4.4	Vienā piedāvājumā pieprasītās jaudas apjoms nevar būt mazāks par _____ TWh vai pārsniegt 2.2. punktā noteikto apjomu. Izsoles dalībnieks norāda, vai pieprasītās jaudas apjoms ir fiksēts vai mainīgs, lai izvairītos no maznozīmīga jaudas apjoma piešķiršanas, ja iestājas 5.2.2. punktā noteiktie apstākļi.	Tirgus dalībnieks 1	Pieprasītās jaudas apjomi tiek noteikti TWh, bet vienības cena MWh/EUR.	Piedāvājam TWh nomainīt uz MWh, lai vienādotu vienības.	Komentārs ņemts vērā
4.4	Vienā piedāvājumā pieprasītās jaudas apjoms nevar būt mazāks par _____ TWh vai pārsniegt 2.2. punktā noteikto apjomu. Izsoles dalībnieks norāda, vai pieprasītās jaudas apjoms ir fiksēts vai mainīgs, lai izvairītos no maznozīmīga jaudas apjoma piešķiršanas, ja iestājas 5.2.2. punktā noteiktie apstākļi.	Tirgus dalībnieks 1	Nav saprotams, kas tiek apzīmēts ar "fiksēts" un "mainīgs".	Lūdzam precizēt atšķirību starp "fiksēts" un "mainīgs".	Atšķirība skaidrota nolikuma definīcijās, skatīt definīciju izsoles nolikumā.
4.9	AS "Conexus Baltic Grid" iespēju robežās pieliks visas pūles, lai informētu Izsoles dalībnieku, kura iesniegtais piedāvājums nav noformēts vai iesniegts atbilstoši šī nolikuma prasībām un ir noraidīts, norādot noraidīšanas iemeslu.	Tirgus dalībnieks 1	"Iespēju robežas" un "visas pūles" ir subjektīvi un vispārīgi apzīmējumi, no kuru izmantošanas jāizvairās.	Lūdzam precizēt, izslēdzot šos subjektīvos apzīmējumus.	Komentārs ņemts vērā. Izsoles dalībniekam piedāvājums jānoformē atbilstoši šī nolikuma prasībām. AS "Conexus Baltic Grid" ir tiesības noraidīt jebkuru Izsoles dalībnieka piedāvājumu, kurš neatbilst nolikumā izvirzītajām prasībām.
General		EESTI GAAS	We did not notice any regulation about the preemption right of the previous 2y product owner. How is it intended to work, at what price etc?	Please add this regulation.	Comment taken into account. Please see two year product description in Annex 3 of Rules of Use of Incukalns UGS
		EESTI ENERGIA	In order to make sense price unit should be expressed in EUR/MWh, not the MWh/EUR as it is used throughout the document.		Comment taken into account.
		EESTI ENERGIA	In the Annex 1 it would be much more convenient to use MWh as a capacity unit (reference to TWh is also used in Paragraphs 4.3, 4.4 etc.). Usage of MWh, GWh, TWh in the same document can make it confusing. It is better to stick to MWh throughout the document.		Comment taken into account.

2020./2021. gada krātuves cikla iesūknēšanas jaudas prioritātes produkta izsoles nolikuma projekts

NPK	APSPRIEŠANAI NODOTĀ PROJEKTA REDAKCIJA	IESNIEDZĒJS	KOMENTĀRS	PRIEKŠLIKUMI	CONEXUS BALTIC GRID VIEDOKLIS
2.1	AS "Conexus Baltic Grid" Izsolē piedāvā iesūknēšanas jaudas prioritātes produktu, kas sistēmas lietotājam dod tiesības pārslodzes gadījumā prioritāri izmantot krātuves jaudu noteiktā apjomā dabāsgāzes novietošanai krātuvē grupētās jaudas produkta ietvaros. Iesūknēšanas jaudas prioritātes produktu piemēro vienu kalendāro mēnesi (sākums mēneša pirmajā dienā), ievērojot konkrētā kalendārā mēneša gāzes dienu D noteikto konstanto iesūknēšanas jaudas apjomu. Iesūknēšanas jaudas prioritātes produktu piedāvā Izsolē divus mēnešus pirms kalendārā mēneša, kad sistēmas lietotājs plāno novietot dabāsgāzi krātuvē.	Tirgus dalībnieks 1	Kāds ir pamatojums tam, ka izsole tiek plānota divus mēnešus pirms plānotās gāzes novietošanas krātuvē?	Divu mēnešu termiņš ir pārāk garš. Uzskatām, ka tam nav jābūt garākam par mēnesi.	Komentārs nav ņemts vērā. Divu mēnešu termiņš ir noteikts, lai lietotāji varētu savlaicīgi plānot darbību, ņemot vērā izsoles rezultātus. Iesūknēšanas prioritātes produkts ir veidots ar mērķi novērst sastrēgumsituācijas un veicināt ilgtermiņa plānošanu, kas vienlaicīgi attiecināma gan uz sistēmas lietotājiem, gan sistēmas operatoru.
2.2	Iesūknēšanas jaudas prioritātes produkta ietvaros pieejamo maksimālo konstanto gāzes dienas D iesūknēšanas jaudas apjomu AS "Conexus Baltic Grid" nosaka, ņemot vērā krātuves tehnoloģiskā režīma plūsmas, un publicē savā tīmekļa vietnē ne vēlāk kā 10 (desmit) darba dienas pirms 4.1. punktā minētā izsoles datuma attiecīgajā mēnesī.	Tirgus dalībnieks 1	Punkts šādā redakcijā piešķir pārāk plašas leņķa iespējas sistēmas operatoram, kas var ietekmēt ikvienu krātuves lietotāju. Krātuves lietotāji jau savlaicīgi plāno savu iesūknēšanas stratēģiju, turklāt jāņem vērā to, ka dažādos ieejas punktos var notikt remonta darbi, kas liedz lietotājiem piedalīties šādā izsolē, jo konstantas plūsmas mēneša griezumā nevar tikt nodrošinātas no sistēmas operatora puses, līdz ar to, šādām jaudām ir jābūt fiksētām un skaidri definētām. Jaudu/apjomu nenoteiktība rada potenciālu interešu konfliktam starp sistēmas operatoru un lietotājiem.	Rezervēšanai pieejamam apjomam ir jābūt noteiktam un visiem skaidri zināmam un saprotamam - kā konstants apjoms vai kā procentuāla proporcija no kopēji pieejamām iesūknēšanas jaudām dienā, nevis to nosaka sistēmas operators pēc savas brīvas interpretācijas.	Komentārs ņemts vērā
		Tirgus dalībnieks 2	Suggest to clarify according to what mechanism (and whether is any minimum and maximum values) the amount of capacities (MWh) which would be offered on injection priority Auctions will be announced.	Additional wording to regulations.	Comment taken into account
		EESTI ENERGIA	It would be good for System Users to get forecasts from System Operator about the approximate constant amount of the gas day D injection capacity to be offered during all auctions already in Q1 of the calendar year. Such forecasts would help System Users prepare their injection plans with higher level of preciseness.		Comment taken into account
2.3	Iesūknēšanas jaudas prioritātes produkta izsoles rezerves cena – 0 (nulle) MWh/EUR	Tirgus dalībnieks 2	In order to avoid speculative actions of network users it is suggested to introduce minimum bid value EUR/MWh higher than 0.	Introduce minimum bid value EUR/MWh higher than 0 EUR/MWh. Minimum bid value suggestions are presented below.	Comment not taken into account. As congestion might occur suddenly, with negative effects to all storage users, but more punishing towards those who plan their operations longer time ahead, this product is introduced to give more clarity and guarantees if operation is planned ahead. Conexus Baltic Grid does not see a negative effect if storage users can obtain guarantee without a fee, which would mean that product was not demanded at that time.

4.1	AS "Conexus Baltic Grid" rīkos Izsoli slēgtā veidā (sealed bid auction) 2020. gada aprīļa, maija, jūnija un jūlija mēneša pirmajā darba dienā par iesūkņēšanas jaudas prioritātes produkta izmantošanu 2020. gada jūnija, jūlija, augusta un septembra mēneš. Izsoli notiek vienā solīšanas kārtā no plkst. ____ līdz plkst. ____ (EEST).	Tirgus dalībnieks 1	Kāds ir pamatojums izsoles laika noteikšanai no plkst. X līdz plkst. Y? Kādēļ nevar piemērot standarta principu, kad piedāvājumi jāiesniedz līdz noteiktam laikam?	Lūdzam precizēt.	Komentārs ņemts vērā
		Tirgus dalībnieks 2	In addition to currently suggested injection auction terms the injection priority capacity mechanism shall be more flexible to fit market needs: offer injection priority product for M+1, M+2 and anytime capacity purchase price. For planning purposes transmission system operator, SSO and system users would gain from such additional certainty in planning.	Capacities for M+2 are marketed with a minimum bid value of X EUR/MWh Capacities for M+1 are marketed with a minimum bid value of 2*X EUR/MWh Introduce the base tariff 3*X EUR/MWh injection priority product, which could be bought at any time during the season. Suggested X value 0,05 EUR/MWh	Implementing proposed capacity marketing mechanism implies approval of base tariff, which is not possible within existing tariff cycle, therefore it is offered as auction, which is implementable currently. Proposed idea will be considered for net tariff cycle.
4.3	Izsoles dalībnieks var iesniegt vienu vai vairākus piedāvājumus par visu 2.2. punktā minēto apjomu vai tā daļu, norādot pieprasīto konstanto gāzes dienas prioritāras iesūkņēšanas jaudas apjomu (GWh/gāzes dienā D) un vienības cenu (MWh/EUR).	Tirgus dalībnieks 1	Pieprasītās jaudas apjomi tiek noteikti TWh, bet vienības cena MWh/EUR.	Piedāvājam TWh nomainīt uz MWh, lai vienādotu vienības.	Komentārs ņemts vērā
4.4	Vienā piedāvājumā pieprasītais konstantais gāzes dienas prioritāras iesūkņēšanas jaudas apjoms nevar būt mazāks par ____ GWh/gāzes dienā D vai pārsniegt 2.2. punktā minēto apjomu. Izsoles dalībnieks norāda, vai pieprasītais apjoms ir fiksēts vai mainīgs, lai izvairītos no maznozīmīga apjoma piešķiršanas, ja iestājas 5.2.1. punktā noteiktie apstākļi.	Tirgus dalībnieks 1	Pieprasītās jaudas apjomi tiek noteikti TWh, bet vienības cena MWh/EUR.	Piedāvājam TWh nomainīt uz MWh, lai vienādotu vienības.	Komentārs ņemts vērā
4.4	Vienā piedāvājumā pieprasītais konstantais gāzes dienas prioritāras iesūkņēšanas jaudas apjoms nevar būt mazāks par ____ GWh/gāzes dienā D vai pārsniegt 2.2. punktā minēto apjomu. Izsoles dalībnieks norāda, vai pieprasītais apjoms ir fiksēts vai mainīgs, lai izvairītos no maznozīmīga apjoma piešķiršanas, ja iestājas 5.2.1. punktā noteiktie apstākļi.	Tirgus dalībnieks 1	Minimālajam jaudas apjomam ir jābūt skaidri definētam šajā punktā.	Lūdzam precizēt.	Komentārs ņemts vērā
4.9	AS "Conexus Baltic Grid" iespēju robežās pieliks visas pūles, lai informētu izsoles dalībnieku, kura iesniegtais piedāvājums nav noformēts vai iesniegts atbilstoši šī nolikuma prasībām un ir noraidīts, norādot noraidīšanas iemeslu.	Tirgus dalībnieks 1	Iespēju robežās un "visas pūles" ir subjektīvi un vispārīgi apzīmējumi, no kuru izmantošanas jāizvairās.	Lūdzam precizēt, izslēdzot šos subjektīvos apzīmējumus.	Tiks ņemts vērā. <i>Izsoles dalībniekam piedāvājums jānoformē atbilstoši šī nolikuma prasībām. AS "Conexus Baltic Grid" ir tiesības noraidīt jebkuru izsoles dalībnieka piedāvājumu, kurš neatbilst nolikumā izvirzītajām prasībām.</i>
5.4	AS "Conexus Baltic Grid" elektroniski informē visus izsoles dalībniekus par izsoles rezultātiem līdz plkst. ____ izsoles dienā, norādot šādu informāciju: 5.4.1. Izsoles uzvarētājiem – piešķirtais iesūkņēšanas jaudas prioritātes produkta apjoms (GWh/gāzes dienā D) un cena (MWh/EUR). 5.4.2. Pārējiem izsoles dalībniekiem - kopējais piešķirtais iesūkņēšanas jaudas prioritātes produkta apjoms (GWh/gāzes dienā D) un augstākā piedāvājuma cena (MWh/EUR).	Tirgus dalībnieks 2	In the draft documents regarding the injection auction it is indicated that the results of such auctions shall be announced on the same day as the auction itself. It is suggested to be more specific and indicate that the results of the injection auction shall be published within two hours after the bid submission deadline. In our understanding it must be well described and easily implementable mechanism of creating a merit order, allowing bidders to act in accordance with the natural gas market standards.	AS "Conexus Baltic Grid" shall electronically notify all the Bidders regarding results of the Auction within two hours from the Auction bidding deadline.	Not taken into account. It has to be noted, that before announcing results to participants, also conformity of submitted proposals must be checked and two hours from submission deadline is too short time period for that.
5.4.2	Pārējiem izsoles dalībniekiem - kopējais piešķirtais iesūkņēšanas jaudas prioritātes produkta apjoms (GWh/gāzes dienā D) un augstākā piedāvājuma cena (MWh/EUR).	EESTI ENERGIA	Due to the fact that revenue gained from auctions will affect the price of Bundled Capacity Product (BCP), it is necessary that more detailed information about the results of auctions should be available for all System Users, including those who did not participate in the auction. Such information should include the total revenue that was raised by Conexus within the completed auction		Comment taken into account, but not included in draft, since this is not within scope of auction rules. This proposal will be forwarded to NRA for inclusion in tariff application decision.
		Tirgus dalībnieks 2	It is recommended to explicitly indicate if injection priority product could be transferred to other network users and what is the procedure for such operation. Shall there be possibility to transfer priority product to other system users, it seems relevant for storage users to know who holds such capacities - information inquiry mechanism shall be organized by SSO.	Additional wording to regulations.	Comment taken into account
General		EESTI GAAS	We understand the need for Conexus and system users to manage effectively injection congestion and to give better certainty to system users. However we do not see this auction as an effective tool for achieving the target. On the contrary, we see the auction increasing the uncertainty for system users as in addition to the injection volume uncertainty traders will have also the price (cost) uncertainty from the auction. We suspect that the auction makes the storage capacity more expensive for most users, while additional revenues push down the price of a regular bundled storage capacity product and this will benefit mostly a Gazprom affiliated trader who can import their gas in most flexible manner.	We again propose that bundled capacity product includes a guaranteed daily injection limit that is calculated so that during the normal operations congestion cannot happen. This makes the system users to spread the injection over the whole season or to swap the injection capacity with another user. In the end there will be certainty both for Conexus and the system users about the injection rate that is available to them and everybody can plan accordingly. Also the cost of storage will be known. Such a regulation with enhanced certainty would enable for system users to take more advantage from the gas storage and use the storage to the maximum extent possible. We suggest to drop the idea of injection auctions entirely as the auctions will not deliver expected results.	In the course of allocating the storage capacities and within the application of congestion management procedures the system operator has an obligation, pursuant to the principles provided in Article 15 and Article 17 of Regulation (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on conditions for access to the natural gas transmission networks and repealing Regulation (EC) No 1775/2005, to 1) apply such capacity allocation principles, which give the right economic signals for the efficient and maximum use of capacities; and 2) are flexible and capable of adapting to evolving market circumstances. JSC "Conexus Baltic Grid" intends to offer the priority product for market participants, which gives a possibility to ensure the uninterruptible storage services if in the system arises congestion or lack of capacities. The aim of priority product is to ensure the priority in the event of physical congestion during the injection capacity allocations.
		EESTI ENERGIA	In the Annex 1 it would be much more convenient to use MWh/gas_day_D as a capacity unit (reference to GWh/gas_day_D is also used in Paragraphs 4.3, 4.4 etc.). Usage of MWh, GWh, TWh in the same document can make it confusing. It is better to stick to MWh throughout the document.		Comment taken into account
		EESTI ENERGIA	If the maximum amount of gas allowed to be injected in day A will be reduced because of some technical issues on AS "Conexus Baltic Grid" will it result in granting extra injection capacity product for System User on day B? Will System User be allowed to choose day B when given extra injection capacities be used?		Amount that will be offered as priority product is amount which can be ensured in scenario when largest unit of operations has shut down due to failure, which means in general technical issue cases this amount wont be affected by interruptions. But in case of large scale technical failure this amount can be interrupted. However, it must be noted, injection priority product will be affected last in such scenario.

Izsoles par aktīvās dabasgāzes daudzuma uzglabāšanu un pieejamības nodrošināšanu krātuvē 2020. – 2021. gadā noteikumu projekts

NPK	APSPRIEŠANAI NODOTĀ PROJEKTA REDAKCIJA	IESNIEDZĒJS	KOMENTĀRS	PRIEKŠLIKUMI	CONEXUS BALTIC GRID VIEDOKLIS
1.3	Izsoles priekšmets ir tirgus dalībnieku dabasgāzes daudzuma uzglabāšana un pieejamības nodrošināšana krātuvē nepieciešamās izņemšanas jaudas no krātuves nodrošināšanai Ministru kabineta izsludinātās enerģētiskās krīzes laikā, tirgus dalībniekiem nodrošinot, ka krātuvē tiek uzglabāta dabasgāze 2 845 000 MWh apmērā no izņemšanas sezonas sākuma līdz 2020. gada 1. marta gāzes dienas sākumam (turpmāk – Nodrošināšanas saistības), noslēdzot līgumisku vienošanos ar Pasūtītāju.	Tirgus dalībnieks 1	Kļūdainais izņemšanas sezonas gads (2020).	Lūdzam precizēt uz 2021.	Nemts vērā.
		EESTI ENERGIA	It looks like correct date should be 1 March 2021		Taken into account.
12.7	12.7. Lēmumu par Izsoles rezultātu Pasūtītājs pieņem septiņu darba dienu laikā pēc Piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām.	Tirgus dalībnieks 2	It could be a burden to participate, especially for smaller companies, since suggested seven working days decision making by Contracting Authority leaves Auction participants with an open market risks. Winner(s) shall be announced within two working days since the tender submission deadline. It is well perceived that there are several parties involved in the process, nevertheless, it is believed that higher efficiency is reasonable.	Decision about the result of Auction is made by the Contracting Authority at latest within two working days after the end of Tender submission term.	Proposal not taken into account. Conexus agrees, that higher efficiency is reasonable, however the bids provided are subject to their economic evaluation as the costs are attributable to the transmission tariffs.
16.4	Ja Pasūtītājs Noteikumu 15.1. vai 15.2. punktā noteiktajā termiņā vai Izsoles uzvarētājs Noteikumu 16.3. punktā noteiktajā termiņā neveic rēķina samaksu, Pasūtītājs vai attiecīgi Izsoles uzvarētājs maksā līgumsodu 0,15% apmērā par katru kavējuma dienu, bet ne vairāk kā 10% no noteiktajā termiņā nesamaksātā rēķina summas.	EESTI ENERGIA	It looks like correct paragraphs in the first sentence should be 15.1 and 15.2.		Taken into account
Annex 1		EESTI ENERGIA	In the Annex 1 there are wrong year numbers used in the following sentence: Hereby for the fulfilment of Provision liabilities we present our tender in negotiations procedure "Auction regarding the storage of active natural gas volume and provision of availability in the storage in 2019-2020"		Taken into account
Annex 2		EESTI ENERGIA	In the Annex 2 there are wrong year numbers used in the header: Annex 2 to the regulations of negotiations procedure "Auction regarding the storage of active natural gas volume and provision of availability in the storage in 2019-2020" and in the first paragraph "on the grounds of the results of the "Auction regarding the storage of active natural gas volume and provision of availability in the storage in 2019-2020".		Taken into account